
Resursplanering och resursoptimering

Martin Aronsson

SICS/ISL/DSPS

email: martin@sics.se

Planeringskomponenter

- Aktiviteter
- Beroenden mellan aktiviteter
- Metoder/produktionssätt
- Resurser
- Tid
- Plats
- Olika komponenter olika framträdande

Schemaläggning och allokering

- Schemaläggning: Placera aktiviteter i tid s.a. beroenden upprätthålls
- Resurstilldelning: Tildela produktionsresurser s.a. ingen resurs är överallokerad och tidplanen upprätthålls

Effektiv produktion

- Minska suboptimering genom att
  - Planera utifrån ”trånga” resurser
  - Planera en resurs m.a.p. att underlätta för en annan
- Ex. öka flöde genom bra planering
(Ovako Steel, gropugnar)
- Ex. öka produktion genom fokusering på total produktionstid
(Skanska 3t TotalTidsTänkande, varje aktör tänka på den totala tidsåtgången, inte optimera sin egen)

Beroenden och resursutjämnning

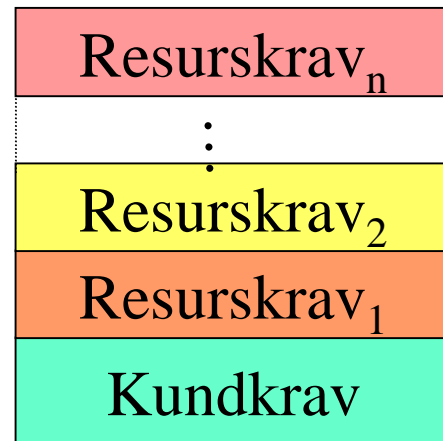

- Möjliggöra resursutjämnning med bibehållna beroenden mellan aktiviteter
  - Ex. projektplanering: skjuta aktiviteter s.a. resursanvändning blir jämnare
  - Ex. bygge: ändra metod s.a. resurs-fördelningen blir bättre
  - Ex. järnväg: skjuta avgångar och ankomster s.a. effektiv lokanvändning möjliggörs

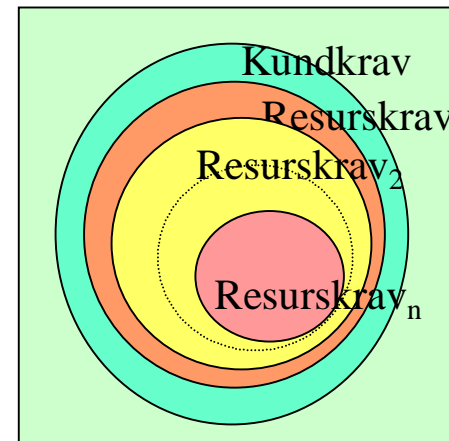
Begränsningar och planeringsutrymme

- Samtidig resursallokering och schemaläggning ofta för komplex
- Iterativa ansatser med begränsande krav

Akkumulerade begränsningar

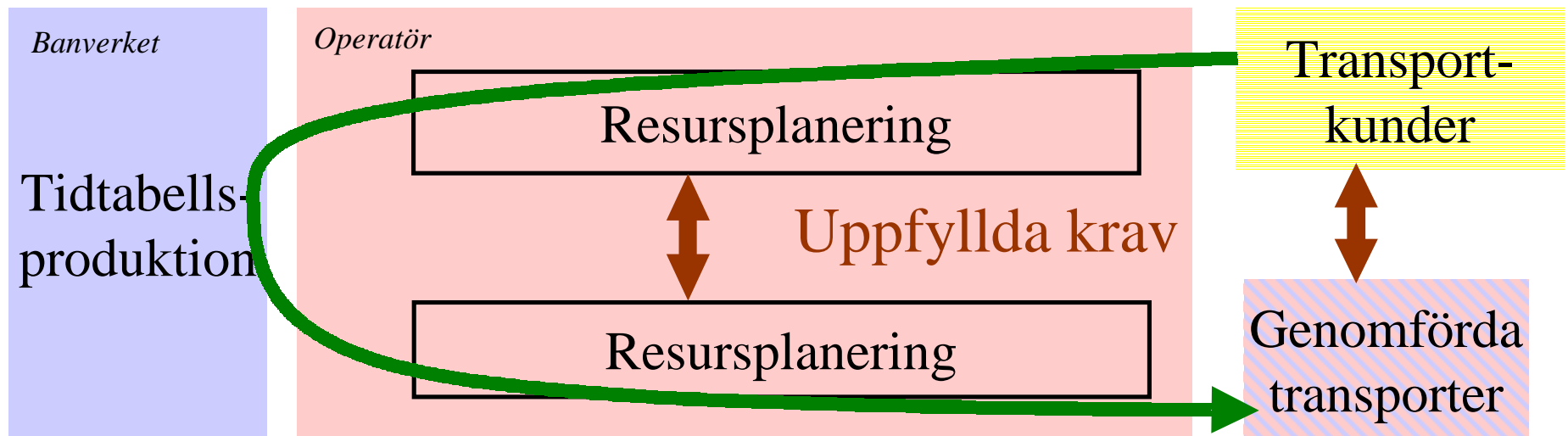

Planeringsutrymme

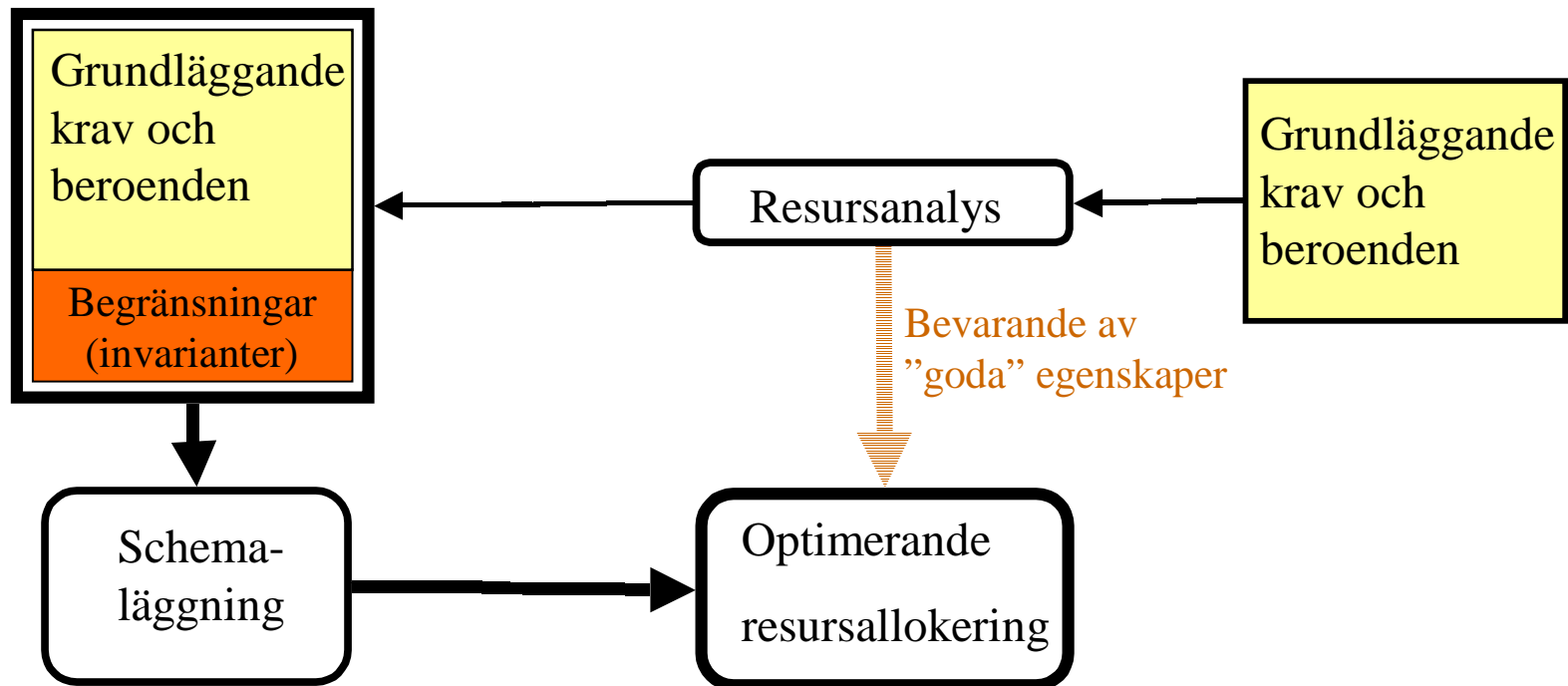

Effektiv produktion 2

- Dyra produktionsresurser ställer krav på schemaläggningen
- Ex. resursplanering hos tågoperatörer

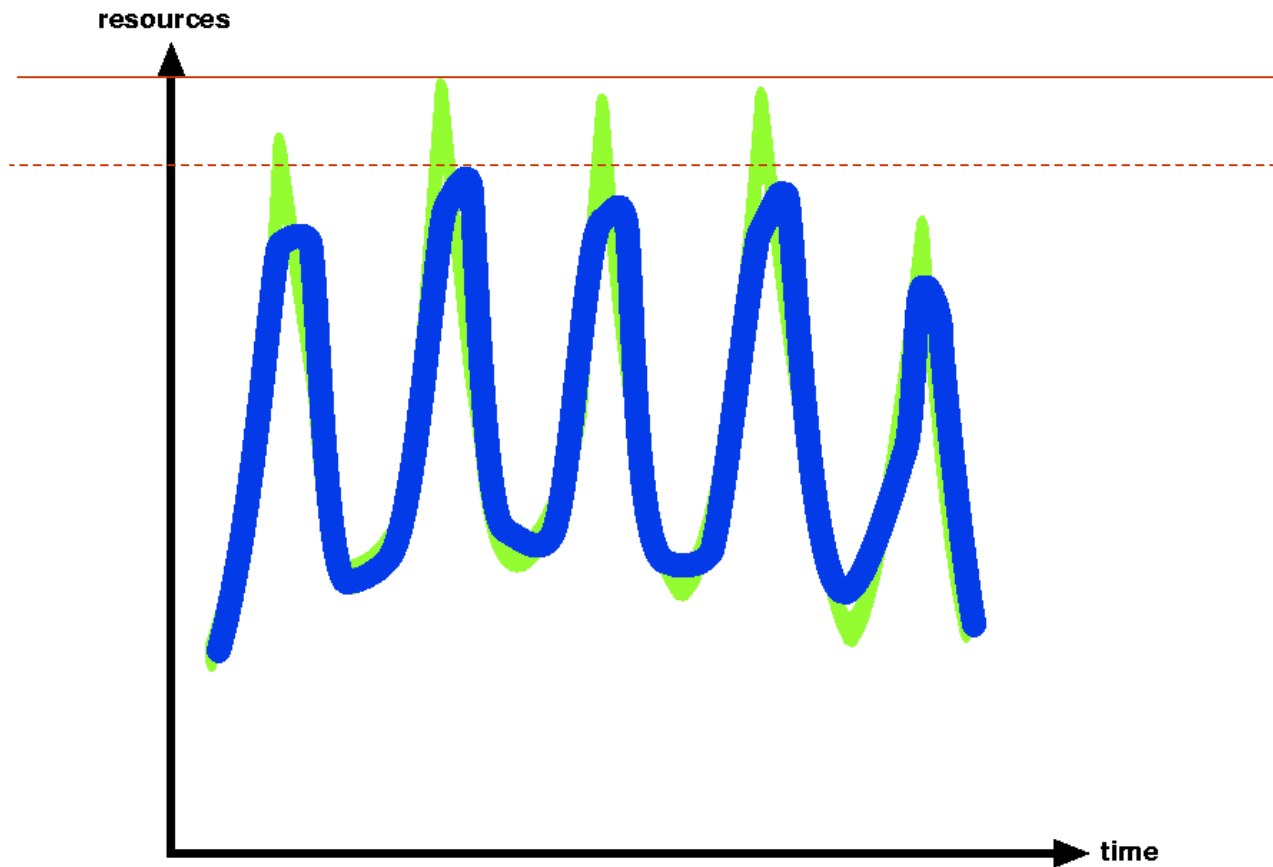

Krav på tidtabell utifrån resurser

Kostnadstak: Om resursbegränsningarna är uppfyllda så garanteras ett kostnadstak

Resursutjämning

Optimering och heuristiker

- Optimering
  - Kräver kostnadsmodell
  - Kräver ”vettiga” komplexitetsegenskaper
  - Globalt optimum
- Heuristiker
  - Ofta lokala jämförelser
  - Gömmer komplexitet
  - Suboptimerar
- Ofta lokala mått men önskar globalt optimum

Operationsanalys

- Västuderat och moget område
- Globala modeller
- Kan hantera mycket stora problem
- Optimerande
- Modeller kan vara ointuitiva
- ”Rätt” modellering viktigt för effektiviteten

Villkorsprogrammering

- ”Nytt” alternativ till operationsanalysen
- Frihet i modellering
- Kan vara optimerande
men optimeringen svag
- Heuristisk sökning enkel att skapa
- Felaktig modellering kan leda till långa körtider

Sammanfattning

- Effektiv produktion: integrerad hantering av alla planeringskomponenter
- Den sammansatta planeringsuppgiften ofta för svår att lösa i ett steg
- Itererad process med (formaliserade) krav möjliggör effektiva stödsystem
- Resurskrav begränsar tidplanering